

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 6. októbra 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Zásady ekvivalencie a efektivity — Právna sila rozhodnutej veci — Vymáhanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu — Vrátenie daní vybratých členským štátom v rozpore s právom Únie — Konečné súdne rozhodnutie ukladajúce povinnosť zaplatiť daň nezlučiteľnú s právom Únie — Návrh na obnovu konania, v ktorom bolo vydané takéto súdne rozhodnutie — Vnútroštátna právna úprava umožňujúca len obnovu konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v správnej veci, vzhľadom na neskorší rozsudok Súdneho dvora vydaný v prejudiciálnom konaní“

Vo veci C-69/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunalul Sibiu (Rumunsko) zo 16. januára 2014 a doručený Súdnemu dvoru 10. februára 2014, ktorý súvisí s konaním:

Dragoș Constantin Târșia

proti

Statul român,

Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts, predsedovia komôr M. Ilešič (spravodajca), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh a J.-C. Bonichot, sudcovia A. Arabadžiev, C. Toader, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. januára 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- D. C. Târșia, osobne,
- rumunská vláda, v zastúpení: R. Radu, V. Angelescu a D. Bulancea, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, B. Czech a K. Pawłowska, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: rumunčina.

— Európska komisia, v zastúpení: R. Lyal a G.-D. Bălan, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. apríla 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 110 ZFEÚ, článku 6 ZEÚ, článkov 17, 20, 21 a 47 Charty základných práv Európskej únie, ako aj všeobecných zásad práva Únie.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi D. C. Târșiom a Statul român (rumunský štát), ktorý zastupuje Ministerul Finanțelor și Economiei (ministerstvo financií a hospodárstva), a Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor (miestna verejná služba pre správu vodičských preukazov a evidenciu motorových vozidiel), týkajúceho sa obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktorým bola D. C. Târșiovi uložená povinnosť zaplatiť daň, o ktorej bolo neskôr rozhodnuté, že je nezlučiteľná s právom Únie.

Rumunský právny rámec

- 3 Článok 21 zákona č. 554/2004 o konaní vo veciach správneho súdnictva (Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004) z 2. decembra 2004 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 1154 zo 7. decembra 2004, ďalej len „zákon o konaní vo veciach správneho súdnictva“) v znení účinnom v čase podania návrhu na obnovu konania, stanovoval:

„1. Proti konečným a záväzným rozhodnutiam orgánov, ktoré rozhodujú vo veciach správneho súdnictva, možno podať opravné prostriedky stanovené Občianskym súdnym poriadkom.

2. Dôvodom obnovy konania, okrem dôvodov uvedených v Občianskom súdnom poriadku, je vyhlásenie konečného a záväzného rozsudku v rozpore so zásadou prednosti práva [Únie] stanovenou v článku 148 ods. 2 v spojení s článkom 20 ods. 2 Ústavy Rumunska v zmenenom a doplnenom znení. Návrh na obnovu konania sa podáva v lehote 15 dní odo dňa oznámenia, odchyľne od pravidla zakotveného v článku 17 ods. 3, na základe riadne odôvodneného návrhu dotknutej osoby v lehote 15 dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia. O návrhu na obnovu konania sa rozhodne bezodkladne a prednostne, konkrétne v lehote nie dlhšej ako 60 dní odo dňa jeho podania.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 4 Dňa 3. mája 2007 si pán Târșia, rumunský štátny príslušník, kúpil vo Francúzsku ojazdené motorové vozidlo. Na účely prihlásenia motorového vozidla v Rumunsku musel 5. júna 2007 zaplatiť sumu 6 899,51 rumunských lei (RON) (približne 1 560 eur) ako osobitnú daň z osobných motorových vozidiel podľa článkov 214a a 214b daňového zákonníka, v znení účinnom v čase prihlasovania uvedeného motorového vozidla.
- 5 Keďže pán Târșia sa domnieval, že táto daň je nezlučiteľná s článkom 110 ZFEÚ, podal na Judecătoria Sibiu (Okresný súd v Sibiu) návrh na začatie občianskeho súdneho konania, v ktorom sa domáhal vrátenia sumy uvedenej dane. Tento súd rozsudkom v neprospech rumunského štátu z 13. decembra 2007 vyhovel tomuto návrhu z dôvodu, že táto daň je v rozpore s článkom 110 ZFEÚ.
- 6 Rumunský štát, zastúpený ministerstvom hospodárstva a financií, podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok. Rozhodnutím č. 401/2008 sekcia občianskeho práva Tribunalul Sibiu (Krajský súd v Sibiu) obmedzila vrátenie osobitnej dane z osobných motorových vozidiel, ktorú zaplatil pán Târșia,

na sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi touto daňou a neskoršou daňou za znečistenie podľa mimoriadneho nariadenia vlády č. 50/2008, ktorým sa stanovuje daň za znečistenie z motorových vozidiel (Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule) z 21. apríla 2008 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 327 z 25. apríla 2008).

- 7 Rozhodnutie č. 401/2008 bolo predmetom návrhu na obnovu konania, ktorý pán Târșia podal 29. septembra 2011 na Tribunalul Sibiu. Pán Târșia na základe článku 21 ods. 2 zákona o konaní vo veciach správneho súdnictva na jednej strane navrhol zrušenie rozhodnutia č. 401/2008, ktoré vydal tento súd, a na druhej strane navrhol, aby bolo vydané nové rozhodnutie z dôvodu, že Súdny dvor podľa neho vo svojom rozsudku Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219) rozhodol, že článok 110 ZFEÚ bráni takej dani, akou je daň za znečistenie vyplývajúca z uvedeného mimoriadneho nariadenia vlády č. 50/2008. Pán Târșia sa preto domnieva, že opravnému prostriedku rumunského štátu bolo vyhovené v rozpore so zásadou prednosti práva Únie a že osobitná daň z osobných motorových vozidiel, ktorú zaplatil, mu má byť vrátená v celom rozsahu.
- 8 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uviedol, že procesné právne predpisy uplatniteľné v občianskom súdnom konaní neupravujú možnosť podať z dôvodu porušenia práva Únie návrh na obnovu konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie, hoci takýto návrh je možné podať podľa procesných právnych predpisov upravujúcich konanie vo veciach správneho súdnictva.
- 9 Za týchto podmienok Tribunalul Sibiu rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 17, 20, 21 a 47 Charty základných práv Európskej únie, článok 6 ZEÚ, článok 110 ZFEÚ a zásada právnej istoty zakotvená v práve [Únie] a v judikatúre [Súdného dvora] vykladať v tom zmysle, že bránia uplatňovaniu ustanovení, ako je článok 21 ods. 2 [zákona o konaní vo veciach správneho súdnictva], ktorý v prípade porušenia zásady prednosti práva [Únie] stanovuje možnosť obnovy konania výlučne pre rozhodnutia vnútroštátnych súdov vydané vo veciach správneho súdnictva, ale neumožňuje obnovu konania pre rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ktoré boli vydané v iných oblastiach než vo veciach správneho súdnictva (občianske, trestné veci) a porušujú túto zásadu prednosti práva [Únie]?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 10 Rumunská vláda sa domnieva, že predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný. V tejto súvislosti táto vláda v prvom rade tvrdí, že právny vzťah medzi pánom Târșiom a rumunským štátom patrí do daňového práva. Preto procesným právom uplatniteľným na návrh pána Târșiu je daňové procesné právo, ktoré patrí do oblasti správneho súdnictva. Za týchto podmienok, napriek tomu, že návrh na obnovu konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie č. 401/2008, bol podaný na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania a ktorý je príslušný na konanie v občianskych veciach, tento súd by bol podľa rumunskej vlády povinný uplatňovať procesné právo patriace do oblasti správneho súdnictva, vrátane ustanovení týkajúcich sa dôvodu podania návrhu na obnovu konania stanoveného v článku 21 ods. 2 zákona o konaní vo veciach správneho súdnictva.
- 11 V druhom rade rumunská vláda tvrdí, že pán Târșia mohol podať mimoriadny opravný prostriedok, ktorým by sa domáhal zrušenia uvedeného rozhodnutia. Tento právny prostriedok by umožnil postúpenie predmetnej veci na súd, ktorý je príslušný na konanie vo veciach správneho súdnictva a ktorý mohol uplatniť článok 21 ods. 2 zákona o konaní vo veciach správneho súdnictva. Keďže rumunský právny poriadok garantuje účinný opravný prostriedok umožňujúci zabezpečiť zlučiteľnosť

situácie pána Târșiu s právom Únie, odpoveď na prejudiciálnu otázku nie je podľa rumunskej vlády potrebná na vyriešenie sporu, ktorý prebieha na vnútroštátnom súde, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

- 12 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti (rozsudky *Fish Legal* a *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 30, ako aj *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 13 V rámci systému súdnej spolupráce, ktorý je ustanovený v článku 267 ZFEÚ, predovšetkým neprináleží Súdnemu dvoru overovať alebo spochybňovať správnosť výkladu vnútroštátneho práva poskytnutého vnútroštátnym súdom, pretože takýto výklad patrí výlučne do právomoci vnútroštátneho súdu. Súdny dvor, na ktorý sa vnútroštátny súd obrátil s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, sa musí pridržiavať výkladu vnútroštátneho práva, ktorý mu uvedený súd predložil (pozri v tomto zmysle rozsudky *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, bod 35; *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 22, a *Logstor ROR Polska*, C-212/10, EU:C:2011:404, bod 30).
- 14 Okrem toho zamietnutie návrhu vnútroštátneho súdu Súdny dvorom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sa mu položili (rozsudky *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 23, a *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 15 Ak by sa v tomto prípade zohľadnila argumentácia rumunskej vlády, že vnútroštátny súd by bol povinný uplatňovať procesné právne predpisy patriace do oblasti správneho súdnictva, keď koná o návrhu na obnovu konania, v ktorom bolo vydané súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, znamenalo by to vykladanie vnútroštátneho práva, čo však patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 16 Podľa tohto súdu sa článok 21 ods. 2 zákona o konaní vo veciach správneho súdnictva, ktorý upravuje možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci správneho súdnictva, neuplatňuje v konaní vo veci samej, keďže predmetné rozhodnutie je občianskoprávnej povahy.
- 17 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že na účely stanovenia uplatniteľných spôsobov vrátenia vnútroštátnej dane, ktorá bola vybraná v rozpore s právom Únie, patrí kvalifikácia právnych vzťahov medzi daňovým úradom členského štátu a zdaniteľnými osobami pri výbere takejto dane do vnútroštátneho práva (pozri v tomto zmysle rozsudok *IN. CO. GE.'90 a i.*, C-10/97 až C-22/97, EU:C:1998:498, bod 26).
- 18 Prvú námietku neprípustnosti predloženú rumunskou vládou je preto potrebné zamietnuť.
- 19 Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti založenú na existencii účinných opravných prostriedkov vo vnútroštátnom právnom poriadku, ktoré by prípadne umožňovali pánovi Târșiovi uspieť, stačí pripomenúť, že prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vo veci samej skúma možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na účely vyhlásenia svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Pokiaľ sa totiž položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri v tomto zmysle rozsudky *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 25, a *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 21).

- 20 Keďže žiadna skutočnosť v spise, ktorý mal Súdny dvor k dispozícii, neumožňuje dospieť k záveru, že požadovaný výklad práva Únie by nebol pre vnútroštátny súd užitočný, druhej námietke neprípustnosti rumunskej vlády nemožno vyhovieť.
- 21 Preto v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 14 predmetného rozsudku musí požadovaný výklad práva Únie súvisieť s predmetom sporu vo veci samej. Svojou otázkou sa vnútroštátny súd dožaduje od Súdneho dvora výkladu práva Únie vzhľadom na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá neumožňuje obnovu konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie tak v občianskej, ako aj v trestnej veci, ktoré je nezlučiteľné s právom Únie. Keďže zo spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že konanie vo veci samej nemá trestnú povahu, je potrebné konštatovať, ako to tvrdí rumunská a poľská vláda, že je zjavné, že odpoveď Súdneho dvora by v tejto súvislosti nemala žiadny vzťah s predmetom konania vo veci samej.
- 22 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy je potrebné konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný s výnimkou časti týkajúcej sa nemožnosti obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v trestnej veci, ktoré je nezlučiteľné s právom Únie.

O veci samej

- 23 Najprv je potrebné pripomenúť, že zo spisu vyplýva, že pánovi Târşiovi bola súdnym rozhodnutím vyhláseným v rámci občianskeho súdneho konania uložená povinnosť zaplatiť daň za znečistenie z motorových vozidiel, akú Súdny dvor v podstate vyhlásil za nezlučiteľnú s článkom 110 ZFEÚ v rozsudku Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219), ktorý bol vyhlásený po tom, ako sa toto súdne rozhodnutie stalo konečným.
- 24 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že právo na vrátenie daní vybratých v členskom štáte v rozpore s právom Únie je následkom a súčasťou práv, ktoré sú priznané subjektom ustanoveniami práva Únie zakazujúcimi takéto dane, ako boli vyložené Súdny dvorom. Členský štát je teda v zásade povinný dane vybraté v rozpore s právom Únie vrátiť (rozsudky Littlewoods Retail a i., C-591/10, EU:C:2012:478, bod 24; Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, bod 20, ako aj Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 27).
- 25 Navyše ak členský štát vybral dane v rozpore s pravidlami práva Únie, jednotlivci majú právo na vrátenie nielen neprávom vybratej dane, ale aj súm, ktoré boli tomuto štátu zaplatené alebo ním vybraté v priamej súvislosti s touto daňou. Z toho vyplýva, že zásada, podľa ktorej je členský štát povinný vrátiť sumy dane vybraté v rozpore s právom Únie spolu s úrokmi, vyplýva z uvedeného práva (pozri v tomto zmysle rozsudky Littlewoods Retail a i., C-591/10, EU:C:2012:478, body 25 a 26, ako aj Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, body 21 a 22).
- 26 V prípade neexistencie právnej úpravy Únie v oblasti vrátenia neoprávnene vybratých vnútroštátnych daní prináleží každému členskému štátu na základe zásady procesnej autonómie určiť príslušné súdy a upraviť procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré daňovníkom vyplývajú z práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5; Aprile, C-228/96, EU:C:1998:544, bod 18, ako aj Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, bod 31).
- 27 Procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré daňovníkom vyplývajú z práva Únie, teda nesmú byť menej výhodné ako procesné podmienky týkajúce sa podobných žalôb podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie), ani upravené takým spôsobom, aby prakticky znemožnili alebo nadmerne sťažili výkon práv, ktoré im priznáva právny poriadok Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76,

EU:C:1976:188, bod 5; Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 31, ako aj Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, bod 32).

- 28 Keďže v tomto prípade je vrátenie dane, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú s právom Únie, sťažené existenciou konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukladá povinnosť zaplatiť túto daň, je potrebné pripomenúť dôležitosť zásady právnej sily rozhodnutej veci tak v právnom poriadku Únie, ako aj vo vnútroštátnych právnych poriadkoch. Na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je totiž dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na tieto opravné prostriedky (rozsudok Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 58 a citovaná judikatúra).
- 29 Právo Únie teda vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda súdne rozhodnutie právoplatnosť, napriek tomu, že by sa tým umožnila náprava vnútroštátnej situácie nezlučiteľnej s týmto právom (rozsudok Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 59 a citovaná judikatúra).
- 30 Preto ak uplatniteľné vnútroštátne procesné normy upravujú za určitých podmienok možnosť vnútroštátneho súdu zrušiť právoplatnosť rozhodnutia s cieľom zosúladiť situáciu s vnútroštátnym právom, táto možnosť sa v súlade so zásadami ekvivalencie a efektivity musí využiť, ak sú tieto podmienky splnené, na obnovenie súladu predmetnej situácie s právnou úpravou Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 62).
- 31 Vzhľadom na uvedené úvodné úvahy je potrebné dospieť k záveru, že vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či sa má právo Únie, najmä zásady ekvivalencie a efektivity, vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátny súd nemal možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, ak sa toto rozhodnutie ukáže byť nezlučiteľné s výkladom práva Únie, ktorý Súdny dvor prijal po tom, ako sa uvedené rozhodnutie stalo konečným, hoci takáto možnosť existuje, pokiaľ ide o konečné súdne rozhodnutia nezlučiteľné s právom Únie, ktoré boli vydané v rámci správneho súdnictva.

O zásade ekvivalencie

- 32 Z judikatúry pripomenutej v bode 27 predmetného rozsudku vyplýva, že zásada ekvivalencie zakazuje členskému štátu, aby stanovil menej výhodné procesné podmienky pre žiadosti o vrátenie dane založené na porušení práva Únie, než sú podmienky, aké sa uplatňujú na podobné žaloby založené na porušení vnútroštátneho práva (pozri tiež rozsudok Weber's Wine World a i., C-147/01, EU:C:2003:533, bod 104).
- 33 Svojou otázkou vnútroštátny súd žiada, aby Súdny dvor na účely uplatnenia uvedenej zásady porovnal na jednej strane možnosť obrátiť sa na súd v rámci správneho súdnictva, založenú na porušení práva Únie, a na druhej strane možnosť obrátiť sa na súd v rámci občianskeho súdneho konania, založenú na porušení tohto práva.
- 34 V tejto súvislosti, ako generálny advokát zdôraznil v bode 49 svojich návrhov, táto zásada si vyžaduje rovnaké zaobchádzanie s nárokmi vychádzajúcimi z porušenia vnútroštátneho práva a s podobnými nárokmi vychádzajúcimi z porušenia práva Únie, a nie ekvivalenciu medzi vnútroštátnymi procesnými pravidlami, ktoré sú uplatniteľné na rôzne druhy konaní, ako v konaní vo veci samej, a to na jednej strane občianske súdne konanie a na druhej strane správne súdnictvo. Navyše zásada ekvivalencie nie je relevantná v takej situácii, o akú ide vo veci samej, ktorá sa týka dvoch typov opravných prostriedkov, ktoré sú oba založené na porušení práva Únie (rozsudok ÖBB Personenverkehr, C-417/13, EU:C:2015:38, bod 74).

35 Z toho vyplýva, že zásada ekvivalencie nebráni tomu, aby vnútroštátny súd nemal možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, ak sa toto rozhodnutie ukáže byť nezlučiteľné s výkladom práva Únie, ktorý Súdny dvor prijal po tom, ako sa uvedené rozhodnutie stalo konečným, hoci takáto možnosť existuje, pokiaľ ide o konečné súdne rozhodnutia nezlučiteľné s právom Únie, ktoré boli vydané v rámci správneho súdnictva.

O zásade efektivity

36 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, treba pripomenúť, že každý prípad, v ktorom sa vynára otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie prakticky znemožňuje, alebo nadmerne sťažuje uplatňovanie práv, ktoré jednotlivcom priznáva právny poriadok Únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie predmetných ustanovení v celom konaní, priebeh tohto konania a osobitosti týchto ustanovení na rôznych stupňoch vnútroštátnych súdov (pozri v tomto zmysle rozsudok *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, bod 39 a citovanú judikatúru).

37 Z tohto pohľadu je potrebné v prípade potreby zohľadniť zásady, ktoré sú základom predmetného vnútroštátneho súdneho systému, akými sú ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a riadneho priebehu konania (pozri najmä rozsudky *Fallimento Olimpclub*, C-2/08, EU:C:2009:506, bod 27, ako aj *Agrokonsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, bod 48 a citovanú judikatúru).

38 Ako vyplýva z bodu 28 predmetného rozsudku, Súdny dvor opakovane pripomenul dôležitosť zásady právnej sily rozhodnutej veci (pozri tiež v tomto zmysle rozsudok *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 38). Ako bolo rozhodnuté, právo Únie teda v zásade nevyžaduje zrušenie rozhodnutia súdneho orgánu z dôvodu zohľadnenia výkladu príslušného ustanovenia tohto práva, ktorý prijal Súdny dvor po tom, ako dané rozhodnutie nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci (rozsudok *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 60).

39 V tomto prípade žiadna konkrétna okolnosť vo veci samej, ktorá by vyplývala zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, neodôvodňuje odlišný prístup, ako je ten, ktorý zaujal Súdny dvor v judikatúre pripomenutej v bodoch 28 a 29 tohto rozsudku, podľa ktorej právo Únie vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda súdne rozhodnutie právoplatnosť, napriek tomu, že by sa tým umožnila náprava vnútroštátnej situácie nezlučiteľnej s týmto právom.

40 Preto ak konečné súdne rozhodnutie, ktorým sa ukladá pánovi Târşiovi povinnosť zaplatiť daň, ktorá bola v podstate neskôr vyhlásená za nezlučiteľnú s právom Únie, bolo prijaté súdom najvyššieho stupňa, je potrebné pripomenúť ustálenú judikatúru Súdného dvora, podľa ktorej najmä z dôvodu okolnosti, že porušenie práv založených na práve Únie takýmto rozhodnutím spravidla nemožno napraviť, nie je možné jednotlivcovi odňať oprávnenie domáhať sa voči štátu zodpovednosti, aby týmto spôsobom získal súdnu ochranu svojich práv (pozri v tomto zmysle rozsudky *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 34, a *Traghetti del Mediterraneo*, C-173/03, EU:C:2006:391, bod 31).

41 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že na otázku je potrebné odpovedať tak, že právo Únie, najmä zásady ekvivalencie a efektivity, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za takých okolností, o aké ide vo veci samej, vnútroštátny súd nemal možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, ak sa toto rozhodnutie ukáže byť nezlučiteľné s výkladom práva Únie, ktorý Súdny dvor prijal po tom, ako sa uvedené rozhodnutie stalo konečným, hoci takáto možnosť existuje, pokiaľ ide o konečné súdne rozhodnutia nezlučiteľné s právom Únie, ktoré boli vydané v rámci správneho súdnictva.

O trovách

- 42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Právo Únie, najmä zásady ekvivalencie a efektivity, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za takých okolností, o aké ide vo veci samej, vnútroštátny súd nemal možnosť obnovy konania, v ktorom bolo vydané konečné súdne rozhodnutie v rámci občianskeho súdneho konania, ak sa toto rozhodnutie ukáže byť nezlučiteľné s výkladom práva Únie, ktorý Súdny dvor Európskej únie prijal po tom, ako sa uvedené rozhodnutie stalo konečným, hoci takáto možnosť existuje, pokiaľ ide o konečné súdne rozhodnutia nezlučiteľné s právom Únie, ktoré boli vydané v rámci správneho súdnictva.

Podpisy